

Zubna nega

Ukoliko ne znate švedski jezik dovoljno dobro, imate pravo na tumača.

Vašim ustima i zubima potrebna je i vaša sopstvena ali i naša pomoć kako bi ostali zdravi. Društvena zubna nega vam pomaže s različitim stomatološkim pitanjima, a zajedno sa vama možemo pronaći individualno rešenje za vašu zubnu negu. Društvena zubna nega ima klinike za opštu zubnu negu, bolničku zubnu negu i specijalističku zubnu njegu.

U okviru Društvene zubne nege možete sami izabrati kako kliniku tako i zubara.

Imamo klinike u mnogim mestima po čitavom srezu.

Više od polovine od ukupnog broja stanovnika u srezu su izabrali da leče svoje zube kod Društvene zubne nege. Imamo oko 630 zaposlenih koji se svake godine pružaju usluge više od 150 000 pacijenata.

Naći ćete nas u telefonskom imeniku, kako na žutim tako i na plavim stranicama pod “zubari” (*tandläkare*) vidi “Društvena zubna nega” (*Folktandvården*).

Opšta zubna nega (*Allmäntandvård*)

U čitavom srezu imamo 32 klinike opšte zubne nege. Želite li doći do Društvene zubne nege, obratite se jednoj od opštih zubnih klinika, gde će vam pružiti pomoć s preventivnom negom zuba, pregledom i lečenjem. Naše su klinike pridružene Zavodu za socijalno osiguranje (*Försäkringskassan*), što znači da isti plaća deo vaših zubarskih troškova. Društvena zubna nega koristi cenovnik koji se primenjuje u svim klinikama.

Želite li postati naš pacijent? Prijavite se u kliniku u koju želite odlaziti, vidi www.lio.se pod *Tandvård*.

Specijalistička zubna njega (*Specialisttandvård*)

Sreska opština je nadležna za specijalističku zubnu negu u srezu. Specijalistička zubna nega je dopuna opštoj zubnoj nezi i privatnoj zubnoj nezi. Za nju vam je uvek potreban uput iz klinike opšte zubne njege ili od privatnog zubara.

Osobe s teškim deformacijama lica i pacijenti kojima je potrebna napredna hirurgija vilice radi lečenja povreda zuba i vilice, mogu zatražiti pomoć specijalista u Klinici hirurgije vilica (*Käkkliniken*) u Univerzitetskoj bolnici u Linköpingu. Tu se upućuju pacijenti i iz drugih sreskih opština.

Postoji više jedinica specijalističkih centara u srezu. Oni su specijalizovani za oralnu protetiku (zubne proteze), parodontologiju (bolesti ispadanja zuba), fiziologiju zagriža (probleme sa vilicom), lečenje korena zuba, regulaciju zuba kao i pedodontiju, t.j. lečenje teških problema sa karijesom kod dece. Specijalistička zubna nega radi i na istraživanju i razvoju novih metoda lečenja kao i naknadnom obrazovanju i doškolovanju osoblja Društvene zubne nege.

Bolnička zubna nega (*Sjukhustandvård*)

Pacijenti koji se leče u okviru Bolničke zubne nege često spadaju u kategoriju rizičnih pacijenata sa zubarske tačke gledišta, zbog bolesti ili uzimanja lekova. Bolnička zubna nega u Östergötlandu ima svoje klinike kako u mestu Åleryd tako i u Univerzitetskoj bolnici u Linköpingu, Bolnici u Motala, kao i u bolnici Vrinnevi u Norrköpingu. Na ovim klinikama radi osoblje s posebnim znanjem o lečenju oralnih problema obolelih od raka, povređenih u saobraćajnim nesrećama,

gerijatrijskih pacijenata i pacijenata obolelih od infektivnih bolesti. Postoje i zubne klinike gde osoblje poseduje posebno znanje o pružanju zubne nege duševno zaostalim osobama kao i psihičkim bolesnicima.

Hitna zubna nega (Akuttandvård)

Kontaktirajte najpre svog zubara ili javite se dežurnoj službi Društvene zubne nege na telefon 112. Radnim danom od 08.00 do 16.00 časova, subotom, nedeljom i u prazniku od 08.00 do 14.00 časova, obratite se najbližem dežurnom zubaru.

Ozbiljnije povrede zuba i vilice

U slučaju ozbiljnijih povreda zuba i vilice kao i u slučaju težih akutnih stanja, obratite se *Käkkliniken* u Univerzitetskoj bolnici u Linköpingu.

Strah od zubara? Pozovite telefon 020-86 19 19 i dobićete pomoć.

Je li vam neugodno ići kod zubara? Niste jedini! Svaka deseta odrasla osoba u Švedskoj danas više ili manje pati od straha od zubara. Strah od zubara pojavljuje se i kod muškaraca i kod žena, kod mladih i kod starih. Postoji više zubarskih timova u okviru Društvene zubne nege u čitavom srezu koji posebno rade osobama koje imaju strah od zubara. Ti timovi poseduju različite kompetencije – od dobrog psihološkog zbrinjavanja do mogućnosti davanja hipnoze, rajskog plina ili narkoze.

Privatni zubar

Imena privatnih zubara možete pronaći u telefonskom imeniku sreske opštine (*landstingskatalogen*) kao i na žutim stranicama u telefonskom imeniku Eniro.

Takse

Troškovi posete zubaru zavise od vrste lečenja.

Besplatno lečenje zuba za decu i omladinu

Slobodno možete birati da li želite da idete kod službe za opštu negu zuba, Folktandvården, ili kod privatnog zubara. Roditelji dece koja navršavaju tri godine, kao i ljudi koji su se tek doselili, dobijaju pismene informacije o mogućem izboru. Možete izvršiti promenu svog izbora bilo kada. Svo obično lečenje zuba, uključujući specijalističko lečenje zuba, je besplatno za svu decu i omladinu do i zaključno sa godinom kada navršavaju 19 godina. Svako mora sam snositi troškove lečenja zuba koje nije motivisano jasnom potrebom za lečenjem.

Doprinosi za odrasle osobe

Onaj ko pruža usluge lečenja određuje i cenu lečenja zuba. Prilikom plaćanja usluga nadoknada troškova koju isplaćuje Zavod za socijalno osiguranje je već odbijena.

Rad na otkrivanju potreba za lečenjem zuba i neophodno lečenje zuba kod starijih i funkcionalno onesposobljenih osoba.

Od 1999. godine starije i funkcionalno onesposobljene osobe sa velikom ličnom potrebom za negom imaju pravo na besplatno otkrivanje potreba za lečenjem zuba, koje obuhvata i pojedinačnu procenu zdravlja usta. Za lečenje zuba koje je prema proceni zubara potrebno, vi kao pacijent plaćate sledeće doprinose za svaku pojedinu priliku lečenja:

kod zubara opšte prakse.....150 kr
kod zubara specijaliste.....300 kr
kod zubne medicinske sestre/zubnog higijeničara..... 100 kr

Ovi se doprinosi obračunavaju zajedno sa plaćenim doprinosima pacijenta u okviru ambulantnog lečenja. I u ovom slučaju važi zaštita protiv visokih troškova u iznosu od 900 kruna.

Takođe se i u ovom slučaju možete birati između opšte nege zuba, Folktandvården, i privatnog zubara.

Ovo se odnosi na osobe koje

- žive u nekom vidu posebnog stanovanja
- dobijaju lečenje i negu u većoj meri u kući
- obuhvaćene su Zakonom o pružanju posebne nege i usluga izvesnim funkcionalno onesposobljenim osobama (LSS-zakonom)
- žive u sopstvenom stanu i imaju odgovarajuće potrebe za lečenjem i negom kao i gore navedene grupe.

Osoblje koje radi u opštinskim službama društvene brige o starima i invalidima izdaje ovim osobama posebno uverenje. Takođe i osoblje koje radi u domovima zdravlja, na psihijatriji, u službama za rehabilitaciju kao i na izvesnim bolničkim klinikama može izdati uverenje. Na osnovu uverenja sreska opština izdaje karticu za lečenje zuba.

Lečenje zuba kao deo kratkoročnog lečenja oboljenja u ograničenom vremenskom periodu

Kod izvesnih oboljenja određeno lečenje zuba predstavlja sastavni deo lečenja samog oboljenja. Lekar koji je nadležan za lečenje odlučuje o tome u dogovoru sa zubnom zdravstvenom zaštitom. U tom slučaju potrebna je uputnica od lekara koji je nadležan za lečenje. Vi kao pacijent plaćate iste doprinose kao i u slučaju neophodnog lečenja zuba kod starijih i funkcionalno onesposobljenih osoba.

Hirurgija vilica

Kod hirurškog lečenje vilica doprinos za zubnu zdravstvenu zaštitu važi za višekratno lečenje. Ovo važi, na primer, kod operativnog vađenja umnjaka. Kod izveznog komplikovanog lečenja oralnom hirurgijom plaćate iste doprinose kao i za posetu lekaru u bolnici, t.j. 300 kruna.

Ekstremni strah od lečenja zuba

Ako osećate ekstremni strah od lečenja zuba postoji mogućnost da dobijete pomoć psihologa pre nego što počnete lečiti zube, kao deo terapije protiv straha od lečenja zuba. U tom slučaju plaćate doprinos pacijenta po pravilima koja važe za lečenje zuba kao deo kratkoročnog lečenja oboljenja u ograničenom vremenskom periodu. Razgovarajte o tome sa svojim zubarom.

Prava kod zubara

Imate pravo da dobijete predračun troškova pre nego što počnete popravljati zube, ali zubar naplaćuje pregled i procenu. Zubar vas mora obavestiti o tome koje metode lečenja postoje i kako je zdravlje vaših zuba.